

28/6/2020

יום נר

קדושת הר הבית בזיה"ז

1. משנה מסכת כלים פרק א

- | ו-עشر קדשות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארץות ומה היא קדושתה שמביאים ממנה העומר והבכורים ושתי הלחם מה שאין מבאים כן מכל הארץות:
- ז- עיריות המקופות חומה מקודשת ממנה שמשלחים מתוכן את המצורעים ומסבבין לתוך מת עד שירצוי צא אין מחזרין אותן:
- ח- לפנים מן החומה מקודש מהם שאוכלים שם קדשים קלים ומעשר שני הר הבית מקודש ממנו שאין זבים וזבות נדות וילדות נכנסים לשם החיל מקודש ממנו שאין עובי כוכבים וטמא מת נכנסים לשם עזרת נשים מקודשת ממנו שאין טובל يوم נכנס לשם ואיין חיבין עליה חטא עזרת ישראל מקודשת ממנו שאין מחוסר כפרים נכנס לשם וחיבין עליה חטא עזרת הכהנים מקודשת ממנו שאין ישראל נכנסים לשם אלא בשעת צרכיהם לסייעתה לתונפה:
- ט- בין האולם ולמזבח מקודש ממנו שאין בעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם ההיכל מקודש ממנו שאין נכנס לשם שלא רוחז ידים ורגלים קדש הקדשים מקודש מהם שאין נכנס לשם אלא כהן גדול ביום הכפרים בשעת העבודה

2. תוספთא מסכת שבאות (צוקראמנדל) פרק א

היה ר' שמואן אומר קשה טומאת מקדש וקדשו מכל עבירות שבתורה שכל עבירות שבתורה מתכפרת בשער אחד וטומאת מקדש וקדשו מתכפרת בשלשים ושנים שעירים כל עבירות שבתורה מתכפרות פעם אחת בשנה וטומאת מקדש וקדשו מתכפרת בכל חודש וחודש שנ' لكن חי אני נאום י"י אלדים אם לא את מקדשי טימאת בכל שיקוציך ובכל תועבותיך וגם אני אגדע ולא תהוס עיני וגם אני לא אחמול קשיים הי' שיקוציים שעשית והתוועות וטומאת מקדש קשה מכלן:

3. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק א

- הלכה ג- כיון שנבנה המקדש בירושלים נאסרו כל המקומות כולם לבנות בהן בית לוי ולהקריב בהן קרבן, ואין שם בית לדורי הדורות אלא בירושלים בלבד ובהר המוריה שבנה נאמר ויאמר דוד זה הוא בית י' האלהים וזה מזבח לעולה לישראל ואומר זאת מנוחתי עדי עד.
- הלכה ד- בנייתו שלמה כבר מפורש במלכים, וכן בנייתו העתיד להבנות אף על פי שהוא כתוב ביחסקאל אינו מפורש ומבהיר ואנשי בית שני כשבנו בימי עזרא בנווה כבנין שלמה ומעין דברים המפורשים ביחסקאל.

4. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ג

הלכה יד- כל מקום שלא נעשה בכלל אלו וכסדר זהה אין קדוש גמור זהה שעשה עזרא שתי תודות זכרון הוא שעשה לא במעשיו נתقدس המקום שלא היה שם לא מלך ולא אורים ותומים, ובמה נתקדשה בקדושה ראשונה שקדשה שלמה שהוא קידש העזרה וירושלים לשעתן וקידשן לעתיד לבא.

השגת הראב"ד- בקדושה ראשונה שקדשה שלמה. א"א סברת עצמו היא זו ולא ידעת מיין לו ובכמה מקומות במשנה אם אין מקדש יركב ובגמ' אמרו Dunnopol מחיצות אלמא למ"ד קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא לא חלק בין מקדש לירושלים לשאר א"י ולא עוד אלא שאני אומר שאפילו לרבי יוסי דבר קדושה שנייה קדשה לעתיד לבא לא אמר אלא לשאר א"י אבל לירושלים ולמקדש לא אמר לפי שהיא

יודע עזרא שהמקדש וירושלים עתידיים להשתנות ולהתקדש קידוש אחר עולמי בכבוד יי' לעולם כר נגלה
לי מסוד ה' ליראיו לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת.+

הלכה ט- לפיכך מקריבין הקרבנות כלן אף על פי שאין שם בית בניו, ואוכליון קדשים קדשים בכל העוזה אף על פי שהיא חريبה ואינה מוקפת במחיצה ואוכליון קדשים קלים ומעשר שני בכל ירושלים אף על פי שאין שם חומות שהקדשה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא.

הלכה ט- ולמה אני אומר במקדש וירושלים קדשה ראשונה קדשה לעתיד לבוא, ובקדשות שאר א"י לעני שביעית ובעשרות וכיוצא בהן לא קדשה לעתיד לבוא, לפי שקדשות המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה, והרי הוא אומר והשמות את מקדשיכם ואמרנו חכמים אף על פי שהשומם בקדושתן הן עומדים אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינם אלא מפני שהוא כבוש רבים וכיון שנלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונפטרה מן התורה מעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ ישראל, וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה ולפיכך כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדשות עזרא השנייה הוא מקודש היום ואף על פי שנלקח הארץ ממנו וחיב בשביעית ובעשרות על הדרכם שביארנו בהלכות תרומה.

5. משנה מסכת מגילה פרק א משנה יא

[יא] אין בין שילה לירושלים אלא שבשליה אוכלים קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה ובירושלים לפנים מן החומה וכן ואכן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשות שילה יש אחריה היתר וקדשות ירושלים אין אחריה היתר:

6. משנה מסכת זבחים פרק יד משנה ח

[ח] באו לירושלים נאשו הבמות ולא היה להם עוד היתר והוא הייתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

7. בית הבחירה למאי מסכת שבאות דף טז עמוד א

ויראה לי שהדברים מתחלקין לפי הענינים ואין זה חילוק בין ירושלים ומקדש לשאר הארץ וכל שיראה מן הסוגיות שקדשה לעתיד אף בשאר הארץ נאמרה ולענין לאיסר במבות אף לאחר חורבנה וכל שאתה מוצא מכח הסוגיות שלא קדשה לעתיד אף ירושלים בכלל כל הארץ ולענין שמותר לזרוע בשביעית ושפטוריון [מן] המעשרות וכן שהוצרכה להתקדש ביום עזרא ירושלים בתודות ושיר והعزירה בשיר מנוחה והארץ כליה במאם ובחזקה שהחזיקו בה בתורת ארץ ישראל הא קדשה שנייה שבימי עזרא נתקדשה בכל אלו באחת מלאו שהרי ביום עזרא לא סמרק על קדוש ראשון ואעפ"כ קדשה שלא באורים ותומים ושלא במלך ומ"מ צריכה להתקדש בכל מה שאפשר ומעתה אין מקריבין אא"כ יש בית וכן בכלם וגודלי המפרש נ כתבו בהגחותיהם שאף בקדשה שנייה לא נאמרה אלא לשאר ארץ ישראל אבל ירושלים ומקדש יודע היה עזרא שעתידין להשתנות ולהתקדש בכבוד עולמי והנכנס עכשו לשם אין בו כרת והמנג פשט ליכנס שם לפיה מה ששמענו

8. شو"ת רדב"ז חלק ב סימן תרצא

1. דע כי הראב"ד ז"ל סובר כי האידנא אין כרת למי שנכנס למקדש וכן נמצא בהשגה פרק שיש מಹלכות בית הבחירה הרי שעיקר הדין הוא מחילוקת והדבר ספק שמא עליות אלו הם בניוות/בניוית/בקדש או לא ואת"ל בניוות בקדש שמא אויר העזירה לא נתקדש דהא אילך דምפרש דהא דבעי רבא תלה עצמו באoir העזירה הכי קא מביעא ליה אם נתקדש אויר העזירה או לא לפי גרסת הספרים ולא איפשיטה ואת"ל דאויר העזירה נעדרה שמא על אויר גגות הלשכות אשר לא נתקדשו הן בניוות הילכרכיוון דאילך כל הנ' ספוקי /ספיקי/ תלו הדבר להקל מרוב חשquetם לחזות בקדש

9. שואות יתוהה דעת חלק א סימן כה

וין דעת הרמב"ם (בסוף פרק ' מהל' בית הבחירה), שגם בזמן זה יש עונש כרת למי שנכנס לבית המקדש, הויאל ולא בטל השכינה ממש. ואף על פי שהראב"ד בהשגות סובר שאיןanza באיסור כרת העיקר בדברי הרמב"ם, שכל רבותינו הראשונים מסכימים בדבריו. ומהם: התוספות בשבועות (יד ע"ב). בספר התרומה בהלכות ארץ ישראל. ורביינו אליעזר ממייסד ספר יראים (יד ע"ב). ובספר ורביינו משה מקוצי בספר מצוות גדול (סמ"ג), (מצווה קס"ג). ורביינו שמישון (פרק ו' דשכיבית משנה א'). ורביינו מאיר מרוטנבורג בתוספות (יומא מד ע"א). והרשב"ץ בתוספות ליבמות (דף פב ע"ב). ורביינו אהרן הלוי בספר החינוך (מצווה שס"ב ושות"ג). והרשב"ץ בתשובה (חלק ג' סימן ר"א). וראה עוד בחידושי הרמב"ן שבועות (טז). והרשב"ץ בחידושים למגילה (י' ע"א). והרישב"א בחידושים שם ועוד. וכן פסקו גдолין האחרונים. וממה: המגן אברהם (ס' תקס"א). והגאון רבי יצחק בכרכר דוד בדברי אמרת (קונטרס י'). והאבני ממר (ח'ו"ד ס' ת"ג). והבנין ציון (ח"א ס' ב'). והמשנה ברורה בליקוטי הלכות (זכחים פרק י"ג). והגאון רידב"ז || בתשובה (ס' ל"ח). והרב הראשי לארץ ישראל הגאון רבי אברהם יצחק הכהן קוק משפט כהן (ס' צ"ז) ועוד.

10. בית הבחירה למאייר מסכת עדויות פרק ח

אמר ר' אליעזר שמעתי כשהו בונה בהיכל עושים קלעים להיכל קלעים לעזרות אלא שבהיכל בונין מבחוּז ובעזרות בונין מבפנים ואמר ר' יהושע שמעתי שמקירビין אף על פי שאין בית ואוכלי קדשים קדשים אף על פי שאין קלעים וקדשים קלים ועשר שני אף על פי שאין חומה שקידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבא פירוש ר' אליעזר ור' יהושע נחלקו בקידשה ראשונה שבמי שלמה אם נתקדשה לעתיד עד שאם תחרב ותחזור ותבנה לא תהא צריכה קדוש שני מתחלה או אם לא נתקדשה אלא לשעתה...לענין פסק הלכה הכר' יהושע בירושלם ומתקדש וכרכ' אליעזר בשאר הארץ

11. שואות מנחת יצחק חלק ה סימן א

(טו) וממוצא הדברים הנ"ל, אתה למד, דמה שאית' במאייר (שבועות ט"ז ע"א), דלאחר שמבייא פלוגתת הרמב"ם וש"פ, לענין קדושת המקדש בזה"ז, ס"ט, המנוג פשטן לננס לשם לפ' מה ששמענו, דחוץ מה, שאף אם נהגו אז כן, מ"מ מאז ועד עתה, כבר נתחזק ההלכה למשעה כהרבנן ורוב הפוסקים דנוג גם בזה"ז, עוד hari כל בידינו, דאיינו דומה שמיעה לראי', והרי הגאון המאירי ז"ל, שה' רחון מירושלים, וככתב רק על פי השמועה, ממפורש בדבריו כנ"ל, ולעומת זה יש לנו עדות ראי', הבעל כפתור ופרח ז"ל, אשר הי' ג"כ בזמן ההיא, והוא בירושלים עיה"ק, והעד, דעתם דבר, לבוא ורק עד הכתלים להתפלל, ולא מהכתלים ולפניהם כנ"ל, וכן מוכח בדברי הרדב"ז, דהיה קרוב לזמןם, והוא דרך בירושלים, כתוב (בח"ב סימן תרצ"א), בבירור המקומות בהר הבית, אפשרו לילך שם, וע"ז ג"כ בתשובתו שם (ס' תרל"ג), שהעיר על שאינם נזהרים בעשר קדשות שיש בירושלים, לדעת הרמב"ם ז"ל, דקדשן לעתיד לבוא, והביא מש"כ בספר כפתור ו/orח שם, ורק בונגע לשוכנות ישראל, דקיבלה עכו"ם, שקורין לכל שכונת ישראל, ציון, ולא ירושלים, כתוב לצרף פלוגתא דרבבתא, של הרמב"ם והראב"ד עיין שם, ש"מ דמנוג הפשט הי' שם, גם אז, כשיתת הרמב"ם ורוב הפוסקים כנ"ל.

12. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז הלכה ז

אף על פי שהמקדש היום חרב בעונותינו חייב אדם במוראו כמו שהיה נהוג בו בבניינו, לא יכנס אלא למקום שמותר להכנס לשם ולא ישב בעזירה ולא יקל בראשו כנגד שער המזרחה שנאמר את שבתו תשמרו ומקדשי תיראו, מה שמירת שבת לעולם אף מורה מקדש לעולם שאע"פ שחרב בקדושתו עומד.

13. רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יט הלכה טו

מי שחתך קדשים בזמן זהה והעלם חוץ לעזרה ח"ב, מפני שהוא ראוי ליקרב בפנים, שהרי מותר להקריב אף על פי שאין בית, מפני שקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא.

14. שו"ת בניין ציון סימן ב

| ולענ"ד י"ל דגם מסוף דברי הראב"ד נראה דין לו פשיטות בדבר דיש לדקק למה תלה הדבר בגין בו כרת מה שאין לנו נפקותא ذקמי' שמייא גלי' ולמה לא כתוב לפי שיטתו פסק הלכה לדין שモתר עתה לכינוי שם

וכן נ"ל פה בביבור דברי הראב"ד דבאמת גם הראב"ד מסופק אם יש לסמן על ראיותיו או על ר' יהושע ור' יוחנן כנראה מ恰恰ת דבריו ولكن לא התיר לכינוי לשם דמידי ספק דאוריתא לא נפקא רק על מה שיצוא משיטת הרמב"ם דמי שנכנס עתה לשם ח"ב כרת וא"כ רשות הוא ופסול לעדות על זה כתוב בגין דבריו. אכן אפילו אם כוונת הראב"ד להתיר לכתילה דעתו דעת יחידית היא שעם שיטת הרמב"ם הסכימו הספר החינוך והטור שהזכיר לעיל וגם המג"א הנ"ל כתוב שכשיטת הרמב"ם ממשמע בתוספ' בשבועות וכן כתוב בסה"ת וכ"כ באגדה ولكن הסכימו כל הפסוקים שניים שנכנסו בזה"ז למקומ המקדש ח"ב כרת. אמן יש לחקור אם יש עוד שאר חיבורים בהז.

15. שו"ת ציון אליעזר חלק י סימן א

| (מח) ועל פי האמור יש לומר דאיפלו למה שמצוינו במאיר בשבועות ד' ט"ז ע"א שאחרי ש מביא פלוגתת הרמב"ם וגדולי המפרשים לעניין קדשות המקדש בזה"ז מס'ים וכותב בלשון: והמנגה פשוט לכינוי שם לפיה מה שמצוינו, מ"מ זהו דоказ כל עוד שנמצאו המקום והארץ בידי העכו"ם, וכי שמה מאיר סובר שם לעיקר הטעם דלא כהרמב"ם בזה מפני שאינו בזה חילוק בין ירושלים ומקדש לשאר הארץ, אבל כשחזר המקדש להיות תחת רשות ישראל כבזמןינו, אז, כשם שיש לומר שחזירה קדשות הארץ, קר, ועוד בכלל שכך, שיש לומר שחזירה גם קדשות מקומות המקדש, וגם אלה שסבירו אז שモתר לכינוי לפי מה שמצוינו במאיר, ידו גם מה שאבל כהיום הזה אסור לכינוי שם וחיברים כרת.

16. שו"ת ציון אליעזר חלק י סימן א

| (ג) מציאה מצאו כמה מה תלמידים בחידושים המאירים הנ"ל בשבועות ד' ט"ז ע"א, שمعد שם בלשון. והמנגה פשוט לכינוי שם לפי מה שמצוינו ונtopicו בזה לקבוע הלכה פסוקה, ולומר כאילו: פוק חז'י מאין עמא דבר.

אולם יש בזה טענות יסודית בהלכה. ואין בסימני מציאה זאת כלל בכדי לטבעו טבעית עינה על מטבעת ההלכה, ושלש תשובות בדבר.

| ראשית, יתכן שבמקום הקרוב בירושלים לא היה אז בר - סמכא שיורה לבאים הדרך אשר ילכו בה והבאים נכנסו על דעת עצם מחוסר ידיעה הלכתית וכיוון שעברו ושו בו נעשה להם הדבר כהיתר והפכו מנהג גروع זה למנהג ותיקין עד שבאו ויסיפו על כך להמאירי ז"ל, והמאירי לפי תומו חשב שבודאי נקבע המנהג ע"י בני תורה בדרך שאפשר להגדירו כמנהג עיקר/עוקף/ הלכה, ולא מיתנו הוא מנהג שאין לילך אחריו כלל ויש לשרשן, ועוד יתכן שככל לא נכנסו כי אם בשטח הר הבית ולא בשטח העדרה, בידעם אז שטח המקומות בධיק, ואחרי שטבלו לكريין (עין עוד לקמן מזה). דהרי המאירי רק שמוועה שמע מזה, וכי שמידיק בלשונו לפי מה שמצוינו ומהgid לא דיק במשמעותו לכונה כראוי כפי שקרה כן הרבה פעמים בענייני שמורותות רוחקות אלה.

ולסבירת יתר נוסיף מ"ש החזו"א מועעד ס"ז אות י"ב מדי דברו על אודות הר"ח הנדפס בדף ראם, וזה"ל: אבל לא ידענא אם אפשר לסמן על הנדפסים מחדש שכבר הפסיקה המסורה בינוינו ואין אמר יודיעני

מ' מהו המעתיקים שמלאכת העתקה כבדה מأد, ואף ע"ז זריזין ומדקדקים מצוי ט"ס הרבה, ואם עברו הדבר ע"ז איזה רפואי בדקוק הדברים יכול הדבר לשנות לוגרי, וכן הפסיקים שלא הפסיק המסורה ביןם ובינינו בכל הדורות שקדמו עליהם חמי דור לשמרם ולנקותם צרים אלו לחשוב את ספריהם ליותר דקוניות עכ"ל, וכן מתוכנת הדברים האלה ניתן להאמיר גם בוגע לדברי המPAIR בשבועות הנ"ל שנדרפו ג"כ לא מכבר והמסורת כבר הפסיכה בינינו, ועל כן יתכן וקרוב לוודאי שנפל ט"ס בהעתקה, כתע או בזמן קדום, והושמטה תיבת אחת של לא שזה ט"ס קל מאד (וכבר שער ח"א על נס מנימוק אחר שעמו) וצ"ל: והמנוגה הפשט לא ליכנס שם לפ' שמענו.

17. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף כד עמוד א

בעי רב' אמר: נעקירה האבן ועמד במקומה, מהו? מי קא מביעא ליה? כי קדיש דוד - רצפה עליונה קדיש, או דילמא עד לארעית דתהומא קדיש? ותבעי ליה כל העזרה כולה! לעולם פשוטיא ליה דעתן ארעית דתהומא קדיש, והכי קמיביעא ליה: דרך שירות בך, או אין דרך שירות בך? תיקו.

18. תוספות מסכת זבחים דף כד עמוד א

הואיל ורצפה מקדשת - דוד קידשה כדפירוש בקונטרס ואף על גב דשלמה בנה הבית דוד קידשה כדאמר لكمן בשמעתא כי קדיש דוד וכו'

19. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז הלכה יא

שלש מחנות היו במדבר, מחנה ישראל והוא ארבע מחנות וממחנה ליה שנאמר בה וסביר למשכן יהנו, וממחנה שכינה והוא מפתח חצר אלהל מועד ולפנים, וכנגדן לדורות, מפתח ירושלים עד הר הבית כמחנה ישראל, ומפתח הר הבית עד פתח העזרה שהוא שער ניקור מחנה ליה, ומפתח העזרה ולפנים מחנה שכינה, והחיל ועזרת הנשים מעלה יתרה בבית עולמים.

20. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז

הלכה יז- עזרת הנשים מקודשת מן החיל שאין טובל יום נכנס לשם, ואיסור זה מדבריהם אבל מן התורה מותר לטבול יום להכנס לממחנה ליה, וטמא מת שנכנס לעזרת הנשים אינו חי'ב חטא.

הלכה יח- עזרת ישראל מקודשת מעזרת נשים שאין מחוסר כפורים נכנס לשם, וטמא שנכנס לשם חי'ב כרת.

הלכה יט- עזרת הכהנים מקודשת ממנה, שאין ישראל נכנסין לשם אלא בשעת צרכיהם לשם סמיכה ולכפורה ולשחיטה ולתנופה.

הלכה כ- בין האלים ולמזבח מקודש ממנה שאין בעלי מומין ופרועי ראש וקרועי בגדים נכנסין לשם.

הלכה כא- ההיכל מקודש מבין האלים ולמזבח, שאין נכנס לשם אלא רחוץ ידיים ורגלים.

הלכה כב- בית קדש הקדושים מקודש ממנה שאין נכנס לשם אלא כהן גדול ביה'כ בשעת העבודה.

21. שו"ת משפט כהן (עניני ארץ ישראל) סימן צו

אלא שבודאי עניין מיוחד יש בקדושת מקום המקדש, משא"כ בשאר מיני קדושות הגוף. והיא משום שיש כאן שתי קדושים מורכבות זו בזו: קדשות המקום וקדשות המחיצות, ולמחלוקת אין להן צירוז בלי זו, שהבנין ללא המקום הנבחר ע"פ ד' לא חלה עליו קדשות בית עולמים, וכן המקום ללא הבניין ג"כ לא חלה עליו הקדושה. ע"כ לשעתו ודאי הי' צורך לשני העניינים, המקום והבניין, אלא שבזה נחלקו תנאים: אם קדושה ראשונה, שקדשה לשעתה, ע"י צירוף הבנין אל המקום, שנctrופו אז בשעת הבניין וזמן עמידתו

שני חלקים הקדושה ביחיד, קדשה ג"כ לע"ל, שהומשכה הקדושה הזאת גם כחרב הבני ונתבטלו המחיצות, והיינו שזה התנאי של צורך המחיצות אל הבני ה' רק לשעתו, אבל אח"כ קדשה לע"ל גם بلا הבני, או שמא קדשה לשעתה דוקא עם הבני ולא קדשה לע"ל, שאין ציור קדשות המקום بلا קדשות הבני.

23. ר' בצלאל זולטי תושב"פ תשכ"ח

מעתה נראה, דהאadamrinen שדור קודש את הרצפה, והרמב"ם כתוב שלמה קודש את העוזה — היינו שתתי קדשות זו ותרויהו צרכי: דוד קידש את הרצפה בדין קדרותה המלומ, שהוא מחנה שכינה, כדכתיב: המקום אשר יבחר; ושלמה קידש את העוזה, היינו חלות קדשות העוזה וההיכל וקדוש הקדשים. והוא רק לאחר שנבנה הבית, כדאמרין בשבעות טו, ב הניל: „בענין קידוש בשעת הבניין“. ועיי' רשי' שם טז, א: „קדשה ראשונה דוד ושלמה לא בטלה, ולא הוצרך עורה לקדרש“. הרי, שקדשה ראשונה היתה ע"י דוד ושלמה, והיינו דשתי קדשות הן: דוד קידש את המקום, ושלמה — את המקדש עצמן.

התנה, הא דמיבעיא לנו בזבחים כד, א הניל: נערקה האבן ועמד במקומה מהו? כי קידש דוד רצפה עלינוה קדיש, או דלאו עד לארעית דתהומא קידש, — וזה לא אפשר אף שדור קדיש רק רצפה עליננה, אבל שלמה, שקידש את העוזה, קידש עד לארעית דתהומא, אמנם וה פשטן שלא שיק חלות קדשות עורה, אלא אם נתקדש המלום בקדושת מחנה שכינה, כדכתיב: המקום אשר יבחר, אבל אם דוד קידש את המקום רק רצפה עליננה, שוב לא היה שייך לומר שחלות קדשות העוזה היא עד לארעית התהומא.

ב

לפי זה, יתבארו שפיר דברי הראב"ד הניל, שכחוב: „לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת“, משמעו שرك איסור ברת אין בזהו, אבל איסור תורה יש גם בזמן הזה — זצ"ע, כיוון שלדעתו בטלת קדשות המקדש בזהו, איזה איסור תורה יש להיכנס שם בזמן הזה ואשר נראה לויד בדעת הראב"ד, לפי המבואר ששתי קדשות הן, קדשות המקומות הוא מחנה שכינה, וקדשות המקדש עצמו, היינו קדשות העוזה וההיכל וקדושים הקדשים — סובר הראב"ד דהא ובטלת קדשה ראשונה ושניה, היינו בטלת קדשות המקדש, כיוון וקדשות המקדש תלית בבניין, וכשנחרב הבית בטלת קדשות המקדש. עד טעם אחר יש לך, כמו"כ הראב"ד בהשנותיו שם: „לפי שהיה יודע עורה שהמקדש וירושלים עתידיים להשתנות ולהתקדש קידוש אחר עולם“. אולם זה רק לגביו קדשות המקדש עצמו, אבל לגביו קדשות המקומ, שהוא מחנה שכינה — קדשה זו לא בטלה, שרי מקומ המקדש נחרב ונתקדש בקדשות בית עולם, וכמו"כ הרמב"ם הל' בית הבחורה פ"א, ה"ג: „כיוון שנבנה המקדש בירושלים נאסרו כל המקומות כולם למן בהן בית ללה ולהקריב בהן קרבן, ואין שם בית לדורי הדורות אלא בירושלים בלבד ובהר המוריה, שבה נאמר: זוד זה דוא' בית ה' גנו, ואומר: זאת מנוחתי עדי עד“. כלומר, שמלומ המקדש, שהוא מחנה שכינה, נבחר ונתקדש לעדי עד, ועיי' רשי' שביעית פ"ו סוף מ"א, שהזכיר מן הכתוב

זאת מנוחתי עדי עד, שקדשות המקדש קיימת לעולם. מעתה, אפשר לויד בדעת הראב"ד, שאף שבטלת קדשות המקדש ו„הנכنس עתה שם אין בו כרת“, אבל איסור לאו יש גם בזמן הזה, שהרי לגביו ברת כתיב (במדבר יט, כ): „ונכרת הנפש והיא מתוך הקהיל, כי את מקדש ה' טמא, היינו שאיסור ברת הוא משוטט את מקדש ה', תא"כ בזהו, שבטלת קדשות המקדש, הנכנס שם אין בו כרת, אבל לגביו איסוד לאו כתוב (שם ה, ג): ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן בחוכמי ולדעת הרמב"ם (בבית המקדש פ"ג, ה"ז): „ולא יטמאו את מחניהם, וזה מחנה שכינה“. וקדשות מחנה שכינה יש גם בזהו, כן, لكن הנכנס שם עובר באיסור לאן.

הנה, בראשית דברינו הבאנו דבריו הרמב"ם בhalb' בית הבחורה פ"ז, הי"ד : ,,ובמה נתקדשה ? בקדושה ראשונה שקדשה שלמה, שהוא קידש העוזה וירושלים לשעתו וקידשו לעתיד לבוא". כלומר, הרמב"ם סובר שלא רק קידוש דוד, שקידש את המקומות בקדושת מחנה שכינה לא בטלה, אלא גם קדוש שלמה, שקידש את המקדש עצמו בחלות קדושת העוזה מהיכל וקדש הקודשים, גם קדושה זו קידשו לעתיד לבא, ע"כ : כתוב הרמב"ם (שם הט"ו) : לפיכך מカリיבן הקרבנות כולם אע"פ שאין שם בית בניו, — משום שהמקומ נשרף קדוש לא רק בקדושת מחנה שכינה, אלא שיש על המקומות גם חלות קדושת המקדש עצמו, שהרי לגבי הקרבת קרבנות לא סגי בקדושת מחנה שכינה, אלא צוריך קדושה המקדש. נמצא, שלדעת הרמב"ם הוכנס לשם בזה"ז חייב כרת, שהרי מטמא את מקדש א, כיון שגם קדושת המקדש קיימת לעולם.

ויש בזה עוד נפקא מינה לדינה. שהרי ידוע שאפילו כהן טהור שנכנס ל Kohesh הקדשים בשאר ימות השנה חייב מיתה בידי שמיים, מבואר ברמב"ם הל' ביאת המקדש ב"ב, ה"ג — א"כ מה הדין טהור שנכנס למקום קדש הקדשים בזה"ז, אם ההא חייב מיתה בידי שמיים. ונראה, שלדעת הרמב"ם חייב מיתה בידי שמיים, כיון שגם קדושת קדושים, שהיא קדושת המקדש, לא בטלה, א"כ יש על מקום קדש הקדשים דין קדושת קדושים ; אבל לדעת הראב"ד, קדושת המקדש בטלה, א"כ אין על מקום דין וקדושת קדושים, אלא רק קדושת מחנה שכינה בלבד, כמו כן — ובמחנה שכינה יש רק אישור לטמא להיכנס ולא לטהור.

והנה, בנסיבות כך, ב מסופר : דאו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחללו הון וכוכין ור"ע משחיק... אמר להם : מפני מה אתם בוכים ? אמרו לו : מקום שכותב בו : והזר הקרב יומת / גנשטיין שועלם הילכו בו ולא נבכה. לכארה משמע כדעת הרמב"ם, שם בזה"ז יש דין וקדושת הקדשים, שהרי אמרו : ,,מקום שכותב בו והזר הקרב יומת" אמרם, י"ש, לדוחות, שמה שאמרו : ,,מקום שכותב בו והזר הקרב יומת"..., הינו ,,שהיה" מקום שכותב בו : והזר הקרב יומת), אבל בזה"ז אפשר שאין אישור כניסה לטהור למקום קדש הקדשים.